

Motion till riksdagen 2025/26:4066

av **Camilla Hansén m.fl. (MP)**

med anledning av prop. 2025/26:196 Tid för undervisningsuppdraget

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa att andelen behöriga lärare stadigt ökar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen behöver samverka med arbetsmarknadens parter i förordningsarbetet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa arbetstidsreformens genomförande i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utvecklingssamtal, plan för kunskapsutveckling och kontakt med vårdnadshavare och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om uppföljning och utvärdering och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Skickliga lärare som har tillräckligt med tid för sina elever

Svensk skola är bra på många sätt. Skolverket beskriver i sin lägesrapport för 2026 att de flesta eleverna trivs i skolan, kunskaperna ligger på eller över OECD:s snitt och ökar sedan pandemin. Lärarbehörigheten ökar och fler lärare trivs med sitt yrke (Skolverket 2026). Samtidigt så ökar skillnader mellan hög- och lågpresterande elever och socioekonomisk bakgrund påverkar resultaten, likvärdigheten brister med stora skillnader vad gäller exempelvis andelen behöriga lärare över landet.

En avgörande förutsättning för att både förskola och skola ska kunna vara en plats för kunskap, utveckling och gemenskap är lärarna. Läraryrket är en av samhällets mest värdefulla professioner och måste behandlas därefter. Vi vill stärka lärarnas ställning på flera olika sätt, bland annat genom att förbättra arbetsvillkoren samt ge mer tid till det som är kärnan i arbetet – undervisning och relationer med barn och elever. Lärare behöver vara garanterade tid för att planera, genomföra och följa upp sin undervisning, vilket nu föreslås.

Sverige har lärarbrist, och den prognostiseras fortsätta de kommande tio åren (Skolverkets lägesrapport, 2026). Reformen för att förbättra lärares arbetsmiljö är viktiga för att fler ska vilja bli lärare och för att läraryrket ska vara attraktivt och prestigefyllt. Det är viktigt att lärares tid för undervisninguppdraget regleras. Miljöpartiet står bakom reglering av lärares undervisningstid och ett tydligt fokus på att hög kvalitet på undervisningen förutsätter tid för både planering och utvärdering, men oroas av att brister i finansiering och genomförande riskerar att fler elever kommer att möta obehöriga lärare i skolan.

Det riksdagen nu har att behandla är ett tillägg i skollagen om att “i lärares och förskollärares undervisningsuppdrag ingår undervisning samt planering och uppföljning av undervisning” och att regeringen får meddela föreskrifter om tiden för de olika delarna. Vi menar att det är angeläget att regeringen arbetar tillsammans med arbetsmarknadens parter för att regleringen i förordning ska bli så gynnsam som möjligt.

Att minska onödig administration

Propositionen om Tid för undervisningsuppdraget behandlar också lagstiftning kring diskriminering och utvecklingssamtal i syfte att minska onödig administration.

Miljöpartiet står bakom att minska på onödig administration för lärare, men fram håller

vikten av att arbetet mot diskriminering och trakasserier dokumenteras i tillräcklig omfattning för att rätt insatser ska genomföras på varje skola. När det gäller utvecklingssamtal är vi medvetna om att det är en tidskrävande uppgift för mentorer att genomföra dem, men ställer oss tveksamma till att minska skolans åtagande att erbjuda två utvecklingssamtal per år. Det riskerar att gå för långt tid mellan samtal och det drabbar de elever som behöver en nära relation mellan skola och familjer som mest behöver det. Det är viktigt att lärare om behovet finns har fortlöpande kontakt och tätare avstämningar än vad som är lagstiftningens miniminivå. Innehållet i de nya skriftliga planerna för kunskapsutveckling, som ersätter individuella utvecklingsplaner, smalnas av till att enbart behandla kunskapsuppdraget, inte elevernas utveckling som helhet. Det är viktigt att lärarrollen, trots välbehövlig reglering för att värna undervisningsuppdraget, inte smalnas av för mycket så att helhetssynen på barn och elever riskerar att gå förlorad. De bör enligt Miljöpartiets mening ha ett bredare anslag och det bör som tidigare vara rektor som beslutar om innehållet.

Stärk finansiering och ökad lärarbehörighet

Den här reformen förutsätter att skolans finansiering stärks och att särskilda satsningar görs för att öka andelen behöriga lärare i hela landet. Om den här reformen brister i genomförande riskerar priset för bättre arbetsvillkor leda till att fler lektioner leds av obehörig personal och att fler lektioner ställs in. Det är särskilt påtagligt på lands- och gledbygd och Miljöpartiet understryker att utbildningen ska vara likvärdig och hålla hög kvalitet i hela landet. Miljöpartiet vill att staten ska ta ett större ansvar för att skolor i hela landet ska ha tillräckliga resurser genom ett stärkt sektorsbidrag som säkerställer tillräcklig finansiering.

Utvärdering

Regeringens samlade reformpaket har stor betydelse för hur svensk skola ska utvecklas de kommande decennierna. Det är beklagligt att man inte har visat större intresse för att redan från början lägga grunden för breda politiska överenskommelser som står starka över tid. För att alla reformerna ska få positiva effekter är det viktigt med tillräcklig finansiering, samt kontinuerlig uppföljning och utvärdering för att försäkra sig om att de avsedda effekterna nås och göra justeringar implementering om det behövs.

Camilla Hansén (MP)

Mats Berglund (MP)

Jan Riise (MP)

Ulrika Westerlund (MP)

Annika Hirvonen (MP)

Nils Seye Larsen (MP)